

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Ekonomski odnosi Slovenije s tujino

April 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – april 2024

Mesec in leto izida: junij 2024

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod	4
1 Plaćilna bilanca	5
1.1 Plaćilna bilanca – tekoči račun	5
Blagovna menjava	5
Storitvena menjava	5
Primarni in sekundarni dohodki	6
1.2 Plaćilna bilanca – kapitalski in finančni račun	6
2 Zunanji dolg	6
3 Stanje mednarodnih naložb	7
4 Slike in tabele	9
4.1 Plaćilna bilanca	9
Tekoči račun	10
Finančni račun	13
Plaćilna bilanca po državah (četrtletno)	14
4.2 Zunanji dolg	16
4.3 Stanje mednarodnih naložb	18
5 Metodologija	21
5.1 Metodološka pojasnila	21
5.2 Posamezni metodološki poudarki	21
Izkazovanje neposrednih naložb	21
Obravnavanje gotovinskih eur transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)	22
Ocena reinvestiranih dobičkov	22

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

Aprila 2024 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval 0,4 mrd EUR presežka. Največ je k presežku prispeval pozitiven saldo storitvene menjave (0,3 mrd EUR), medtem ko so bili saldi blagovne menjave ter primarnih in sekundarnih dohodkov izravnani. V štirih mesecih 2024 je tekoči račun plačilne bilance dosegel presežek v znesku 1,1 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR več kot v enakem obdobju 2023. Na izboljšanje salda tekočega računa so vplivala izboljšanja na vseh podpostavkah tekočega računa.

Blagovna menjava

Aprila 2024 je bil saldo blagovne menjave izravnан (28 mio EUR presežka). Izvoz se je povečal za 8,6 %, uvoz pa za 9,8 %.

V prvih štirih mesecih 2024 je blagovna menjava dosegla 0,1 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2023 izkazovala za 45 mio EUR manjši presežek. V proučevanem obdobju se je izvoz blaga zmanjšal za 1,3 %, uvoz pa za 1,7 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 101,0 %.

Z EU, ki predstavlja okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih štirih mesecih 2024 izkazoval primanjkljaj v znesku 0,1 mrd EUR, kar je za 29 mio manjši primanjkljaj kot v primerljivem obdobju 2023. Izvoz v države članice EU je v štirih mesecih 2024 predstavljal 75,7 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 1,2 % oz. 0,1 mrd EUR. Najbolj se je zmanjšal izvoz v Italijo in Avstrijo. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,5 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 1,4 % oz. 0,2 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije in Hrvaške.

Izstopa še za 0,1 mrd EUR manjši presežek z Rusko federacijo, kot posledica večjega zmanjšanja izvoza od uvoza blaga. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo na [podatkovnih serijah Banke Slovenije](#).

Storitvena menjava

Aprila 2024 je presežek storitev znašal 0,3 mrd EUR in je bil za 0,1 mrd višji kot aprila 2023.

V prvih štirih mesecih 2024 je presežek storitvene menjave znašal 1,1 mrd EUR, kar je približno enako kot v enakem obdobju 2023. Izvoz vseh storitev se je v letu 2023 medletno povečal za 3,8 %, uvoz pa za 2,4 %. Najvišji pozitivni saldo so v obeh letih dosegle transportne storitve. V letu 2024 je ta znašal 0,5 mrd EUR, njegova raven pa je bila podobna tudi v štirih mesecih predhodnega leta. Drugi najvišji pozitivni saldo, 0,2 mrd EUR, so v letu 2024 dosegle storitve potovanj.

Tudi v storitveni menjavi poteka z EU skoraj tri četrtine tokov izvoza in uvoza, kar ustvari glavnino presežka (0,8 mrd EUR). Izvoz je bil medletno večji za 3,8 %, uvoz pa za 2,4 %.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih štirih mesecih 2024 znašal 0,1 mrd EUR, in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 127 mio EUR. Tudi primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih štirih mesecih 2024 znašal 0,1 mrd EUR in je bil za 74 mio EUR nižji kot v letu 2023.

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega in kapitalskega računa skupaj izkazujeva **3,1 mrd EUR neto financiranja tujine**, ki se odraža v 2,8 mrd EUR visokem presežku finančnega računa. Statistična napaka znaša slabih -0,3 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,3 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Aprila 2024 je bil kapitalski račun skoraj izravnан, finančni račun pa je izkazoval 0,3 mrd EUR presežka. V tem mesecu je imel finančni račun 0,2 mrd EUR neto prilivov iz **posojil** in 0,1 mrd iz gotovine in vlog, obakrat je večino transakcij prispevala država. Največ odlivov je bilo v mesecu aprilu 2024 v obliki **naložb v vrednostne papirje** (0,3 mrd EUR) ter neposrednih naložb (0,1 mrd EUR).

Največ **neto prilivov** v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki **neposrednih naložb in posojil** (po 0,1 mrd EUR obojnih). Analitični prikaz neposrednih naložb po smeri naložb v tem obdobju pokaže nekoliko višje povečanje tujih naložb v Sloveniji (za 70 mio EUR) kot domačih naložb v tujini, vendar sta oba tokova precej podobnega velikostnega razreda (0,7 mrd EUR).

Največja neto odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bili **vrednostni papirji** (1,9 mrd EUR). Skoraj tri četrtine neto odliva vrednostnih papirjev predstavljajo transakcije z **dolžniškimi** vrednostnimi papirji (1,4 mrd EUR) pri katerih izstopa bančni sektor s povečanjem naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (1,4 mrd EUR), država pa s povečanjem obveznosti do tujih vlagateljev (1,1 mrd EUR). Slaba četrtina neto odliva v vrednostne papirje pripada transakcijam z **lastniškimi** vrednostnimi papirji (0,5 mrd EUR) kjer so večino prispevali investicijski skladi (S 124). Sledijo odlivi v obliki gotovine in vlog (0,4 mrd EUR) ter komercialni krediti in preduumi (0,2 mrd EUR).

2

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je aprila 2024 znašal 59,2 mrd EUR, kar je 4,3 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je za 6,2 % nižja kot doseženi BDP leta 2023 (izraženem v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih treh letih vse bolj negativen in je marca 2024 znašal -6,1 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Aprila 2024 je bila do tujine neto zadolžena država (16,7 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 0,6 mrd EUR. V manjši meri so neto zadolženost do tujine izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino, medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila aprila 2024 za 7,9 % višja kot pred enim letom. V tem obdobju je zadolženost do tujine najbolj povečala centralna banka skupaj s komercialnimi bankami (oba sektorja skupaj za 2,5 mrd EUR) ter država s prav tako 1,7 mrd EUR povečanjem. Dolg države je znašal 23,7 mrd EUR, kar predstavlja 40,0

% delež v celotnem dolgu, medtem ko delež finančnega sektorja predstavlja 27,7 % celotnega dolga. Vrednost dolga nefinančnega sektorja skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji predstavlja 32,3 % celotnega dolga in se glede na leto prej ni bistveno spremenila. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (34,7 %) in posojil (19,5 %).

Bruto terjatve do tujine so aprila 2024 znašale 65,3 mrd EUR, kar je 11,4 % več kot pred enim letom. Prav vsi sektorji so v tem obdobju povečali terjatve do tujine, od tega najbolj komercialne banke za 2,5 mrd EUR (na 11,8 mrd EUR). Največ terjatev ima nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (26,4 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,1 mrd EUR. Centralna banka je terjatve povečala za 2,0 mrd EUR (na 20,2 mrd EUR), država pa za 1,1 mrd EUR (na 6,9 mrd EUR). Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (34,7 %) ter dolžniški vrednostni papirji (32,2 %).

3

Stanje mednarodnih naložb

Neto stanje mednarodnih naložb (imetja – obveznosti) se od neto zunanjega dolga razlikuje po tem, da zajema poleg dolžniških tudi lastniške in izvedene finančne instrumente. Konec prvega četrtletja 2024 (Q1 2024) je izkazovalo **neto upniško pozicijo do tujine** 2,2 mrd EUR, kar predstavlja 3,5 % BDP iz leta 2023. Neto pozicija je v primerjavi s predhodnim četrtletjem (Q4 2023) ostala nekoliko nižja (za 0,2 mrd EUR), v primerjavi z Q1 2023 pa se je neto pozicija **povečala za 2,8 mrd EUR**. Boljša neto pozicija do tujine konec marca 2024 glede na predhodno leto je večinoma posledica **transakcij (2,8 mrd EUR) in vrednotenj v obliki cenovnih sprememb (0,9 mrd EUR)**, medtem ko so k poslabšanju pozicije prispevale ostale spremembe (za 0,9 mrd EUR).

Pregled neto pozicije do tujine **po posameznih instrumentih** konec Q1 2024 pokaže, da **neposredne naložbe** izkazujejo najvišjo negativno neto pozicijo, saj nerezidenti vlagajo v Slovenijo 12,8 mrd EUR več kot rezidenti v tujino. Stanje neto pozicije neposrednih naložb konec Q1 2024 glede na leto prej (Q1 2023) izkazuje za 0,8 mrd EUR višje neto obveznosti. Geografska razčlenitev konec marca 2024 pokaže, da izhaja 53 % vseh imetij in 76 % vseh obveznosti iz naložb z državami EU, pri čemer imajo 26 % vseh neposrednih naložb slovenski vlagatelji na Hrvaškem, 20 % vseh tujih naložb pa predstavljajo investicije iz Avstrije. Naložbe nerezidentov v **dolžniške vrednostne papirje** v Sloveniji so konec marca 2024 za 0,3 mrd EUR višje od tovrstnih naložb rezidentov v tujini. Glede na stanje Q1 2023 gre za 1,3 mrd EUR nižjo neto zadolžitev. Večina investorjev v slovenske dolžniške vrednostne papirje prihaja iz držav EU (88 %), med njimi pa je največ vlagateljev iz Belgije (36 %) in Luksemburga (35 %). Po drugi strani pa tudi domači vlagatelji večinoma (84 %) investirajo v vrednostne papirje izdajateljev iz držav EU, vendar je vlaganje bolj razpršeno (od tega 12 % v Nemčijo, 5 % v Belgijo).

Najvišjo pozitivno neto pozicijo do tujine konec marca 2024 dosegajo **ostale naložbe** (6,1 mrd EUR), ki so se v primerjavi z letom prej znižale za 1,5 mrd EUR. Pozitivno neto pozicijo so imele tudi naložbe v **lastniške vrednostne papirje** (6,0 mrd EUR), ter **mednarodne rezerve** (2,4 mrd EUR), oba instrumenta sta se glede na leto prej neto povečala vsak za 0,3 mrd EUR. Geografsko je konec marca 2024 največ slovenskih

naložb v tuje lastniške vrednostne papirje iz EU (46 %) in ZDA (39 %). Podobna struktura je tudi na strani obveznosti, kjer 56 % vseh tujih vlagateljev prihaja iz EU, 39 % pa iz ZDA.

Pregled neto pozicije do tujine po **posameznih sektorjih** pokaže, da je konec marca 2024 največji neto dolžnik do tujine država S.13 (13,3 mrd EUR), kateremu sledijo nefinančne družbe S.11 z 13,7 mrd EUR neto negativne pozicije do tujine. Po drugi strani pa med neto vlagatelji v tujino izstopajo centralna banka in banke (skupaj 13,5 mrd EUR), ostale finančne družbe (9,8 mrd EUR) ter prebivalstvo in nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (skupaj 7,8 mrd EUR). Glede na leto prej je neto dolg države nižji za 0,5 mrd EUR, na izboljšanje neto pozicije pa so največ vplivali vsi finančni sektorji (S.121 do S.129) z zneskom 3,0 mrd EUR, med njimi pa predvsem banke (1,0 mrd EUR).

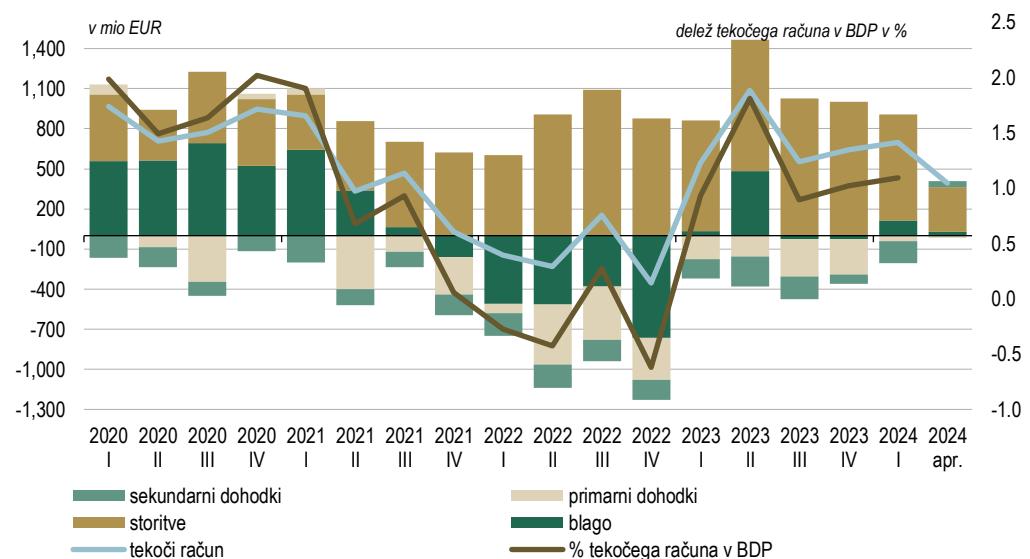
4.1 Plaćilna bilanca

Tabela 1: Plaćilna bilanca

		predhodni podatki, 13. 06. 2024		tokovi v mio EUR		
		januar - april		zadnjih 12 mesecev		
		2023	2024	2023	2024	
I.	Tekoči račun	776,2	1.092,6	3.140,3	232,5	392,8
1.	Blago	94,4	139,6	507,6	60,6	27,7
1.1.	Izvoz blaga	14.170,3	13.979,1	41.125,5	3.312,5	3.598,8
1.2.	Uvoz blaga	14.075,8	13.839,4	40.617,9	3.251,9	3.571,2
2.	Storitve	1.061,7	1.132,8	3.916,6	232,1	337,4
2.1.	Izvoz storitev	3.413,8	3.542,1	11.978,2	851,8	1.007,1
2.2.	Uvoz storitev	2.352,1	2.409,3	8.061,5	619,7	669,7
3.	Primarni dohodki	-184,1	-57,5	-746,3	-5,9	-15,0
3.1.	Prejemki	853,0	1.065,6	2.715,2	246,4	266,0
3.2.	Izdatki	1.037,0	1.123,1	3.461,5	252,3	280,9
4.	Sekundarni dohodki	-195,8	-122,3	-537,7	-54,3	42,7
4.1.	Prejemki	412,4	674,6	1.691,9	101,4	228,3
4.2.	Izdatki	608,3	796,9	2.229,6	155,7	185,6
II.	Kapitalski račun	-56,4	25,5	-85,8	35,9	9,0
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	19,0	34,0	-381,1	47,1	-4,3
2.	Kapitalski transferi	-75,4	-8,5	295,3	-11,2	13,4
III.	Finančni račun	595,9	788,3	2.788,7	340,9	328,0
1.	Neposredne naložbe	-375,5	75,9	-68,9	5,7	124,3
	Imetja	283,0	706,2	959,4	97,5	138,1
	Obveznosti	658,5	630,3	1.028,2	91,8	13,8
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-534,2	1.618,8	1.893,6	74,0	274,5
	Imetja	446,4	2.485,0	3.871,4	20,0	457,8
	Obveznosti	980,6	866,1	1.977,8	-54,0	183,3
3.	Finančni derivativi	2,5	-7,2	-55,6	-6,7	-7,8
4.	Ostale naložbe	1.453,8	-1.147,8	818,1	255,9	-106,6
4.1.	Imetja	2.919,8	-765,5	2.600,1	4,3	-61,9
	Ostali lastniški kapital	-2,7	9,8	9,2	1,3	2,1
	Gotovina in vloge	2.331,1	-1.395,4	1.981,1	37,1	-75,9
	Posojila	53,2	-48,1	80,1	19,3	1,4
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	7,0	0,0	57,9	-1,8	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	613,4	619,8	355,0	-71,4	29,5
	Ostale terjatve	-82,1	48,4	116,9	19,8	-18,9
4.2.	Obveznosti	1.466,0	382,3	1.782,0	-251,6	44,7
	Ostali lastniški kapital	11,4	1,7	-3,2	0,2	0,2
	Gotovina in vloge	384,1	147,3	1.596,3	-6,4	15,4
	Posojila	1.054,8	177,9	172,8	89,5	155,0
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	58,2	0,0	-29,2	4,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	-286,5	135,5	134,2	-436,6	-36,5
	Ostale obveznosti	244,0	-83,0	-91,8	97,7	-92,6
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	3,0	3,0	0,0	3,2
5.	Rezervna imetja	49,1	248,6	201,4	12,0	43,7
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	0,1	-3,1	-6,7	3,4	3,9
	Gotovina in vloge	1,5	-3,6	-1,2	0,6	-0,8
	Vrednostni papirji	47,9	255,9	210,7	7,5	41,3
	Finančni derivativi	-0,3	-0,6	-1,4	0,5	-0,8
IV.	Neto napake in izpustitve	-123,9	-329,7	-265,8	72,5	-73,9

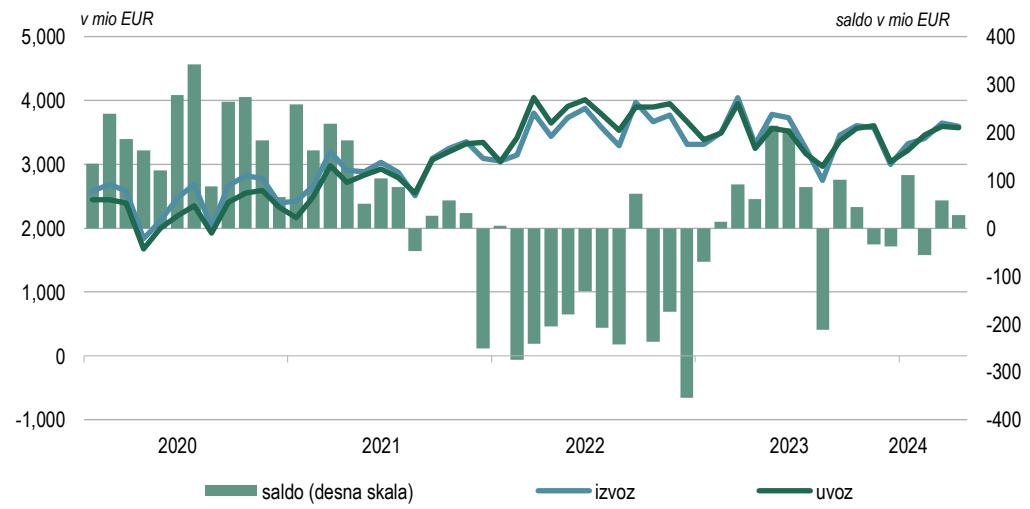
Tekoči račun

Slika 1: Tekoči račun - Struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

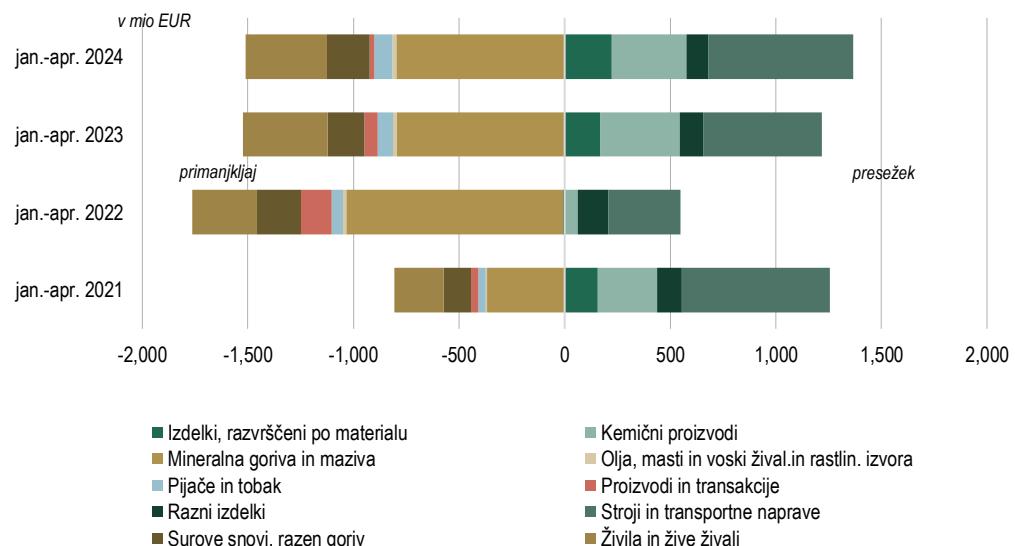

Vir: Banka Slovenije

Slika 2: Blago - Izvoz in uvoz blaga

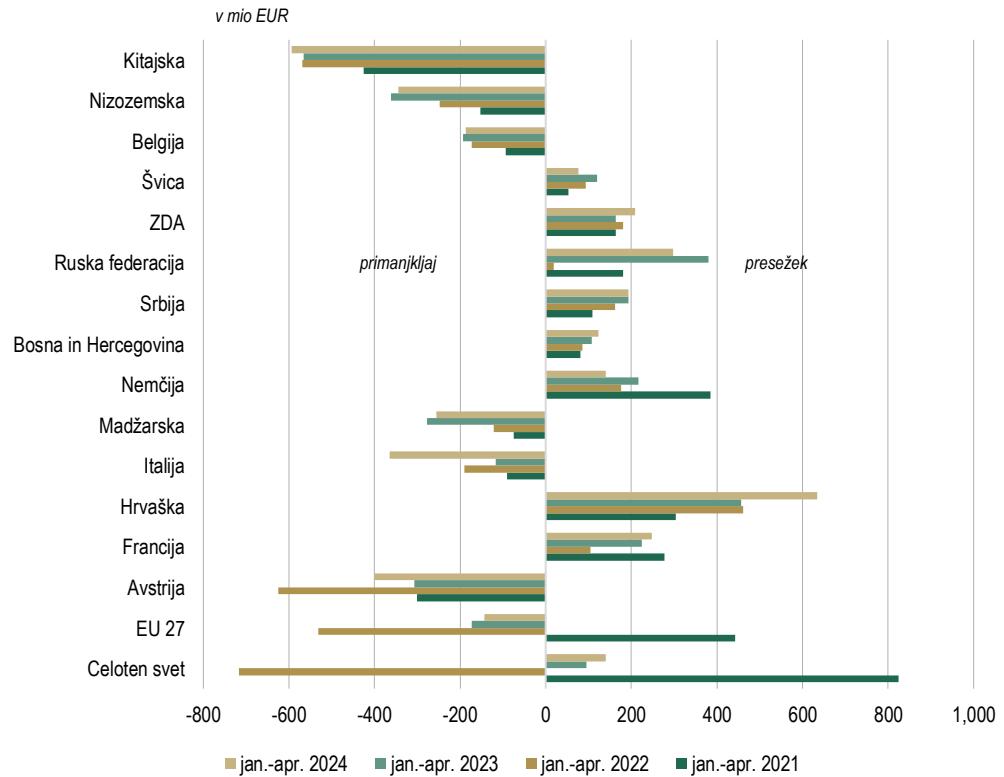

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1

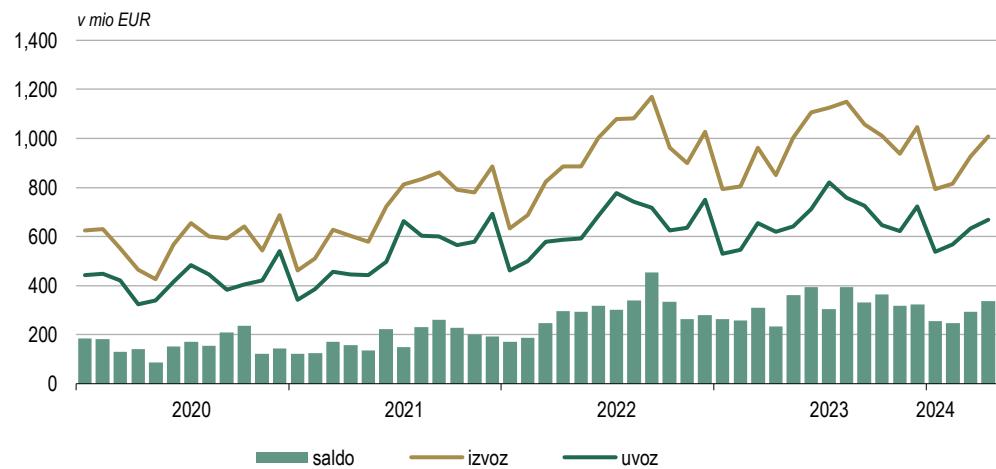

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

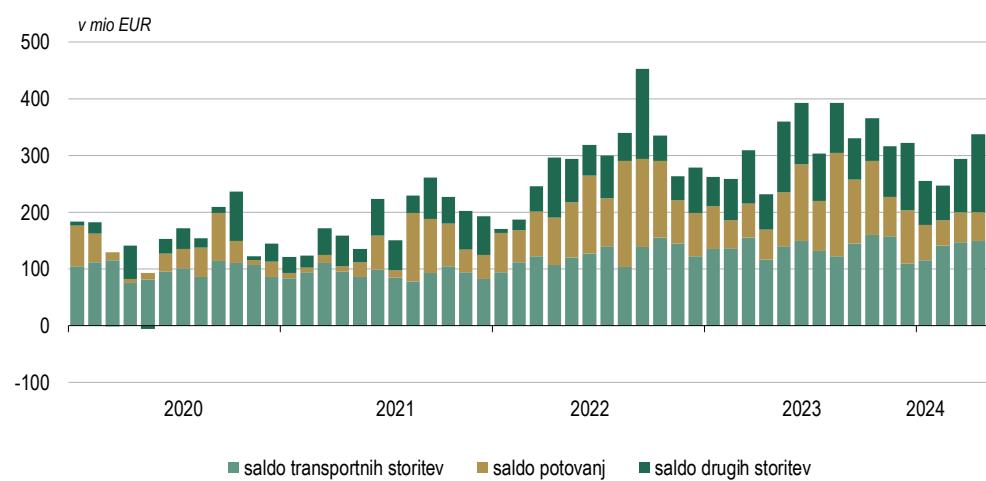
Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

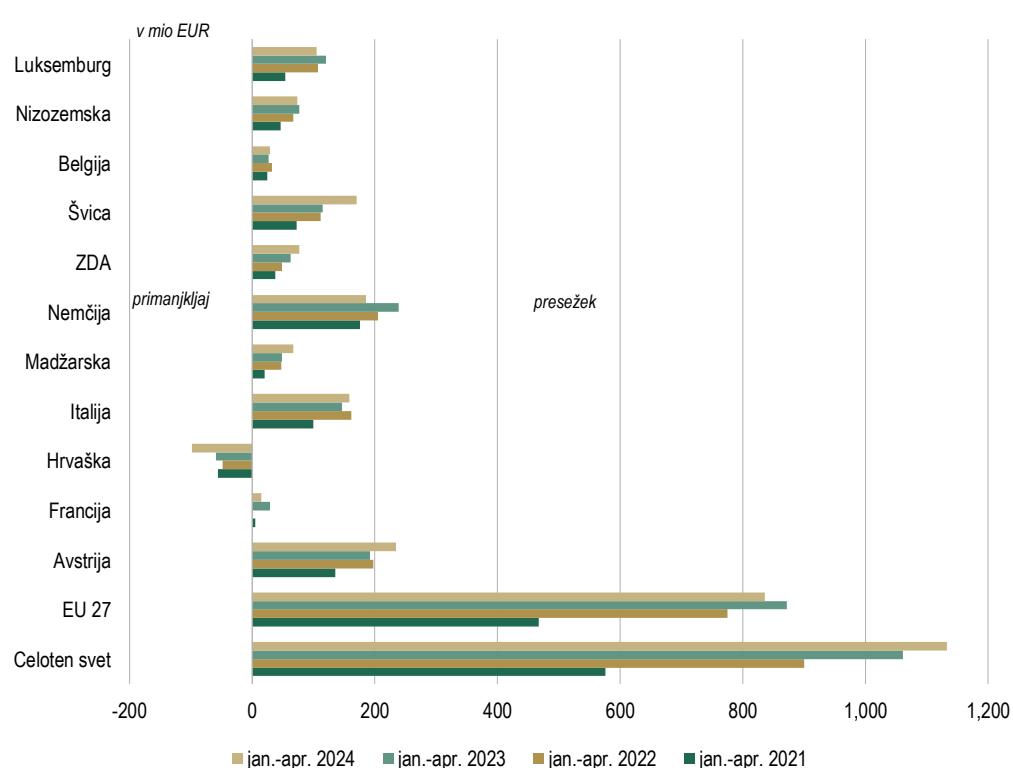
Slika 5: Storitve - Izvoz in uvoz storitev

Slika 6: Saldo potovanj, transportnih in drugih storitev

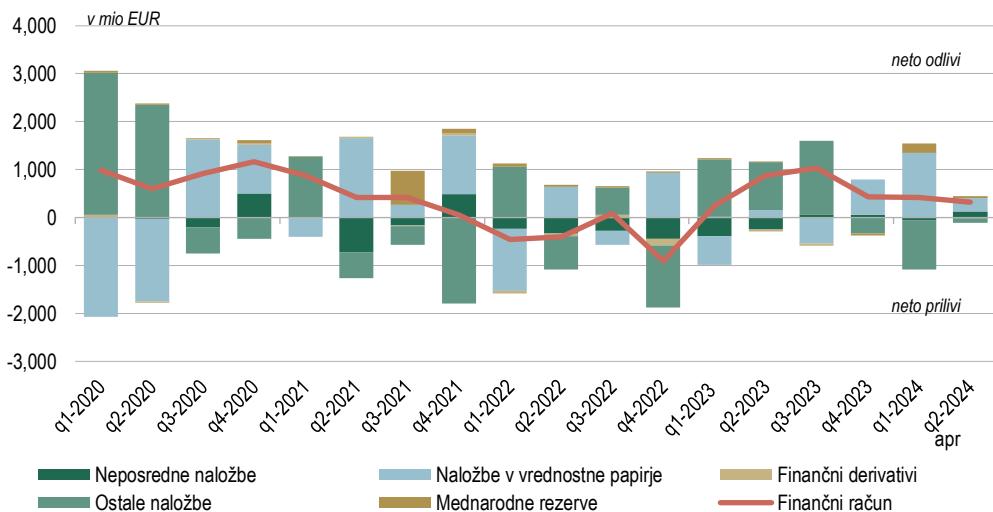

Slika 7: Saldo menjave storitev po državah

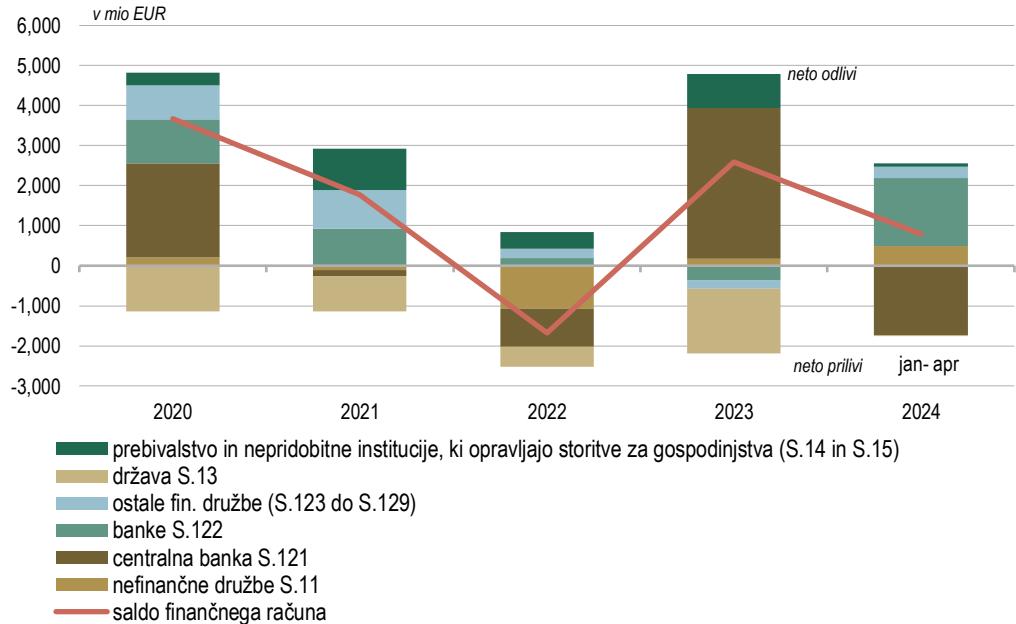
Finančni račun

Slika 8: Neto instrumenti finančnega računa

Vir: Banka Slovenije

Slika 9: Sektorska členitev salda finančnega računa

Vir: Banka Slovenije

Tabela 2: Neposredne naložbe

	v mio EUR	2023	januar-april 2024	zadnjih 12 mesecev	april 2023	april 2024
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)						
Neposredne naložbe – neto		-375,5	75,9	-68,9	5,7	124,3
Imetja		283,0	706,2	959,4	97,5	138,1
Lastniški kapital		40,9	70,8	118,4	15,5	33,0
Reinvestirani dobički		124,5	171,6	235,3	34,1	43,8
Dolžniški instrumenti		117,7	463,7	605,6	47,9	61,2
Obveznosti		658,5	630,3	1.028,2	91,8	13,8
Lastniški kapital		145,3	190,0	275,9	13,0	51,2
Reinvestirani dobički		297,2	91,3	573,5	1,5	32,7
Dolžniški instrumenti		216,0	349,0	178,8	77,4	-70,2
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)						
Neposredne naložbe – neto		-375,5	75,9	-68,9	5,7	124,3
Domače v tujini		297,7	474,8	676,8	85,8	152,5
Lastniški kapital		40,9	70,8	118,4	15,5	33,0
Reinvestirani dobički		124,5	171,6	235,3	34,1	43,8
Dolžniški instrumenti		132,4	232,4	323,1	36,2	75,6
Tuje v Sloveniji		673,2	398,9	745,7	80,1	28,2
Lastniški kapital		145,3	190,0	275,9	13,0	51,2
Reinvestirani dobički		297,2	91,3	573,5	1,5	32,7
Dolžniški instrumenti		230,7	117,6	-103,7	65,7	-55,7

Plaćilna bilanca po državah (četrtletno)

Tabela 3: Saldo tekočega računa in podbilanc po državah

v mio EUR, januar - marec	Tekoči račun		Blago		Storitve		Primarni dohodki		Sekundarni dohodki	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	543,7	699,7	33,8	112,0	829,6	795,3	-178,2	-42,6	-141,5	-165,0
EU 27	246,9	267,6	-169,4	-74,1	695,5	615,1	-145,7	-116,2	-133,4	-157,3
Avstrija	-140,7	-181,9	-242,3	-302,7	140,0	172,5	17,1	7,7	-55,5	-59,4
Italija	48,4	-103,5	-45,5	-193,6	108,9	105,0	-19,4	-20,3	4,3	5,4
Francija	183,0	172,1	172,4	166,1	16,5	9,6	-6,0	-7,4	0,0	3,7
Nemčija	329,7	225,8	154,6	91,7	170,7	126,2	-19,9	-12,7	24,2	20,6
Hrvaška	244,8	328,7	324,4	453,7	-10,3	-44,8	-37,1	-32,7	-32,3	-47,6
Druge evropske države z EFTO	849,2	736,7	842,8	636,8	58,4	99,4	-25,5	30,0	-26,5	-29,4
Bosna in Hercegovina	47,2	57,6	81,4	93,3	-19,3	-23,1	7,6	11,6	-22,6	-24,2
Črna gora	17,3	34,7	30,4	32,4	-15,3	-1,4	2,9	5,1	-0,6	-1,5
Srbija	152,6	150,4	138,7	128,7	19,6	18,8	15,1	28,7	-20,9	-25,8
Makedonija	36,6	30,9	21,8	18,5	4,7	1,1	11,5	13,6	-1,3	-2,2
Združeno kraljestvo	76,5	133,5	132,2	139,6	-27,8	0,4	-29,0	-10,5	1,0	3,9
Ruska federacija	306,1	216,7	305,5	215,8	-10,2	-10,5	10,9	11,5	-0,2	-0,1
Ukrajina	42,4	49,6	33,4	41,5	5,3	4,1	4,9	4,1	-1,3	-0,1
Belorusija	25,7	22,8	24,8	21,6	0,2	-0,7	0,7	2,0	0,0	0,0
Švica	127,1	121,0	75,5	48,4	87,4	93,5	-58,9	-49,5	23,1	28,7
ZDA	197,1	227,4	114,3	159,5	47,6	56,1	14,1	15,4	21,1	-3,5
Druge države in nerazporejeno	-749,6	-532,0	-753,9	-610,2	28,1	24,8	-21,1	28,3	-2,7	25,1

Tabela 4: Izbrani instrumenti finančnega računa plačilne bilance po državah

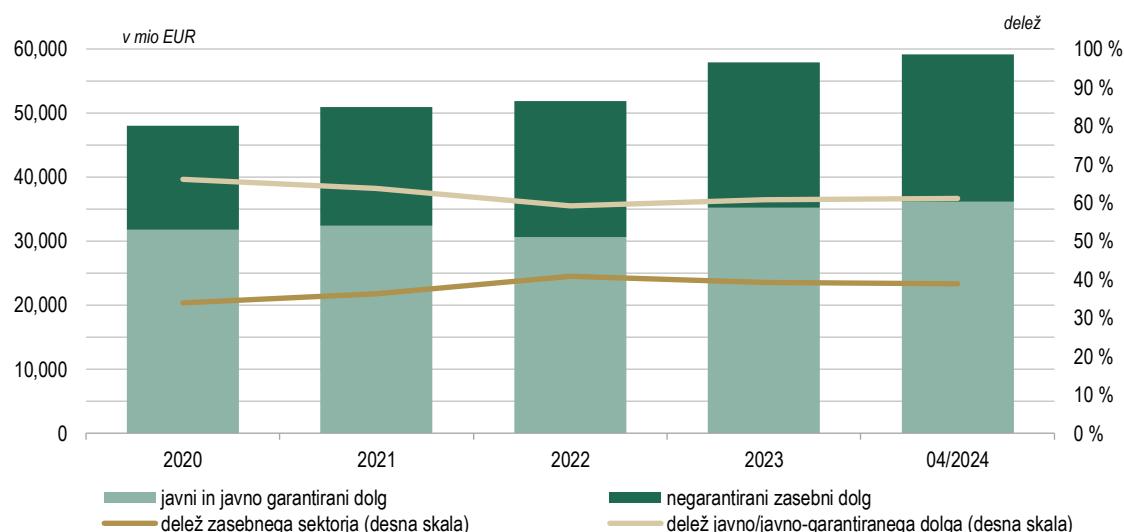
v mio EUR, januar - marec	NEPOSREDNE NALOŽBE				NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE				OSTALE NALOŽBE			
	Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Svet	185,6	568,1	566,7	616,5	426,4	2.027,2	1.034,5	682,8	2.915,6	-703,6	1.717,6	337,6
EU 27	32,5	227,5	532,4	362,0	266,4	1.600,4	885,5	1.314,7	3.205,5	-1.137,6	1.529,6	193,9
Avstrija	-31,8	23,0	94,0	141,2	-1,7	57,3	-198,6	1.478,4	59,6	89,2	35,0	-19,9
Italija	29,7	8,4	36,2	26,4	-31,0	-42,1	-0,3	0,0	59,3	256,6	13,5	51,6
Francija	10,3	-5,3	22,7	-80,3	61,1	242,7	-6,7	0,0	210,1	424,9	189,0	-19,7
Nemčija	41,0	66,9	77,3	90,2	72,0	197,7	1.434,4	0,4	89,8	188,6	117,2	209,9
Irska	9,0	4,8	17,9	10,6	-10,2	-45,0	0,0	0,0	11,5	43,5	4,3	-9,0
Grčija	-0,2	2,6	-2,9	-4,9	-8,4	-13,2	0,0	0,0	-14,0	9,4	4,0	2,6
Hrvaška	72,3	114,1	22,9	0,8	-1,4	58,2	-6,9	-7,4	51,7	81,4	-9,7	-30,5
Druge evr. drž. z EFTO	156,3	324,1	-95,1	243,9	9,8	62,3	-2,5	76,1	-363,0	417,8	137,1	212,1
BIH	17,0	40,1	-8,5	11,7	0,0	-0,8	-1,0	0,0	-9,3	25,1	-4,7	45,0
Črna gora	-7,9	7,8	1,2	1,8	0,0	-0,2	0,0	0,3	-22,4	28,7	-12,6	21,7
Srbija	47,9	69,9	22,3	29,5	-0,7	-1,6	0,1	75,0	-70,6	23,7	63,1	161,9
Makedonija	25,1	13,4	9,7	13,2	1,8	1,0	0,0	0,1	-21,9	18,5	-17,4	0,2
Združeno kraljestvo	-41,0	-13,4	-20,6	10,2	24,7	39,7	-1,6	0,2	-281,4	317,0	113,7	30,6
Ruska federacija	84,8	90,1	-3,6	0,7	-6,5	0,0	0,0	0,0	10,6	13,3	0,9	-28,9
Ukrajina	4,8	3,9	-2,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-1,0	5,8	-3,4
Belorusija	0,4	1,8	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-7,0	7,6	3,9
Švica	-2,4	102,6	-89,2	174,2	-9,7	-10,1	-0,1	0,6	24,4	-13,2	-32,8	-31,6
ZDA	-5,3	-14,8	-12,3	-1,7	81,0	344,8	-0,1	0,1	-23,9	-17,2	-5,5	-63,2
Druge drž. in nerazp.	2,1	31,3	141,7	12,4	69,2	19,6	151,6	-708,0	97,0	33,4	56,4	-5,3

4.2 Zunanji dolg

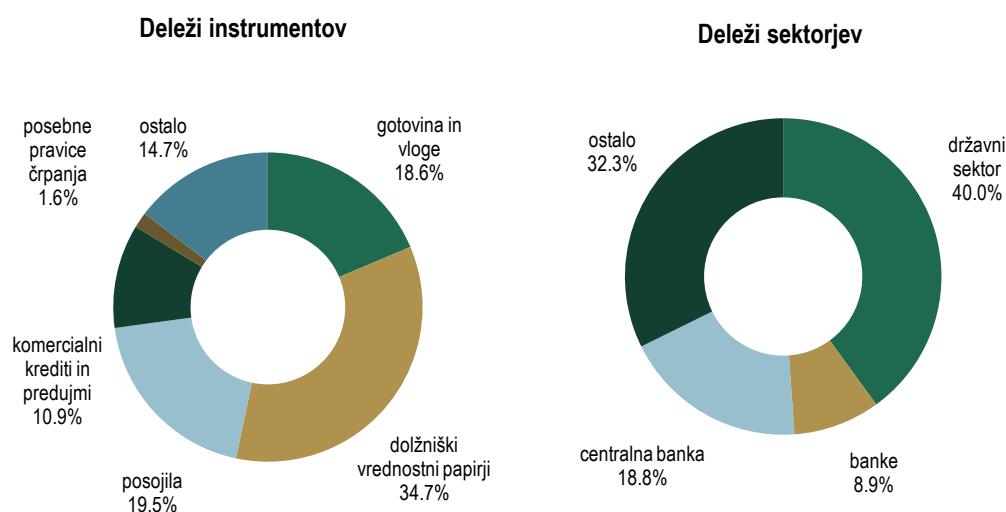
Tabela 5: Zunanji dolg

	v mio EUR	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.04.2024
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	51.825	54.935	55.780	57.272	57.940	59.254	59.167	
1. Državni sektor	19.978	21.648	21.543	22.087	22.748	23.782	23.663	
1.1. Kratkoročni	1.861	2.303	2.523	2.765	2.173	2.462	2.661	
Dolžniški vrednostni papirji	42	56	68	44	17	14	9	
Posojila	972	1.231	1.246	1.755	1.102	1.374	1.579	
Komercialni krediti in predujmi	65	74	122	103	78	82	81	
Ostale dolžniške obveznosti	782	942	1.087	863	975	992	992	
1.2. Dolgoročni, od tega	18.116	19.345	19.020	19.322	20.575	21.320	21.002	
Dolžniški vrednostni papirji	15.253	16.491	16.159	16.466	17.404	18.182	17.843	
Posojila	2.848	2.838	2.838	2.833	3.148	3.130	3.130	
2. Centralna banka	9.234	9.532	9.831	10.591	11.127	11.043	11.149	
2.1. Kratkoročni, od tega	8.260	8.570	8.879	9.626	10.181	10.083	10.183	
Gotovina in vloge	8.227	8.570	8.879	9.626	10.122	10.083	10.183	
2.2. Dolgoročni, od tega	974	963	953	965	946	960	966	
Posebne pravice črpanja	974	963	953	965	946	960	966	
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	4.214	4.444	5.244	5.242	5.007	5.205	5.249	
3.1. Kratkoročni, od tega	1.043	1.145	1.191	1.166	961	1.321	1.097	
Gotovina in vloge	805	879	918	933	694	869	790	
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	
Posojila	226	228	254	202	236	337	296	
Ostale dolžniške obveznosti	12	38	19	31	31	115	10	
3.2. Dolgoročni, od tega	3.171	3.299	4.053	4.076	4.046	3.884	4.152	
Gotovina in vloge	29	34	75	76	99	95	88	
Dolžniški vrednostni papirji	1.431	1.565	2.316	2.302	2.289	2.136	2.414	
Posojila	1.674	1.666	1.629	1.663	1.620	1.624	1.621	
Ostale dolžniške obveznosti	30	29	32	34	28	28	28	
4. Ostali sektorji	12.264	13.034	12.692	12.709	12.560	12.357	12.305	
4.1. Kratkoročni, od tega	7.636	7.752	7.338	7.473	7.373	7.263	7.185	
Dolžniški vrednostni papirji	15	15	13	13	13	13	0	
Posojila	791	843	824	772	754	710	686	
Komercialni krediti in predujmi	6.583	6.653	6.277	6.455	6.363	6.309	6.274	
Ostale dolžniške obveznosti	247	241	224	233	243	231	224	
4.2. Dolgoročni, od tega	4.628	5.282	5.354	5.235	5.187	5.094	5.120	
Dolžniški vrednostni papirji	203	203	202	202	200	201	211	
Posojila	3.955	4.603	4.672	4.547	4.498	4.394	4.410	
Komercialni krediti in predujmi	25	35	35	43	46	44	44	
Ostale dolžniške obveznosti	444	441	445	443	443	455	455	
5. NN: medpodjetniška posojila	6.135	6.278	6.470	6.644	6.498	6.868	6.801	
Neto zunanji dolg	-3.389	-3.553	-4.569	-6.055	-5.962	-5.750	-6.125	
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	51.825	54.935	55.780	57.272	57.940	59.254	59.167	
Javni in javno garantirani dolg	30.664	32.595	32.780	34.042	35.231	36.152	36.140	
Negarantirani zasebni dolg	21.161	22.340	23.000	23.231	22.709	23.102	23.027	

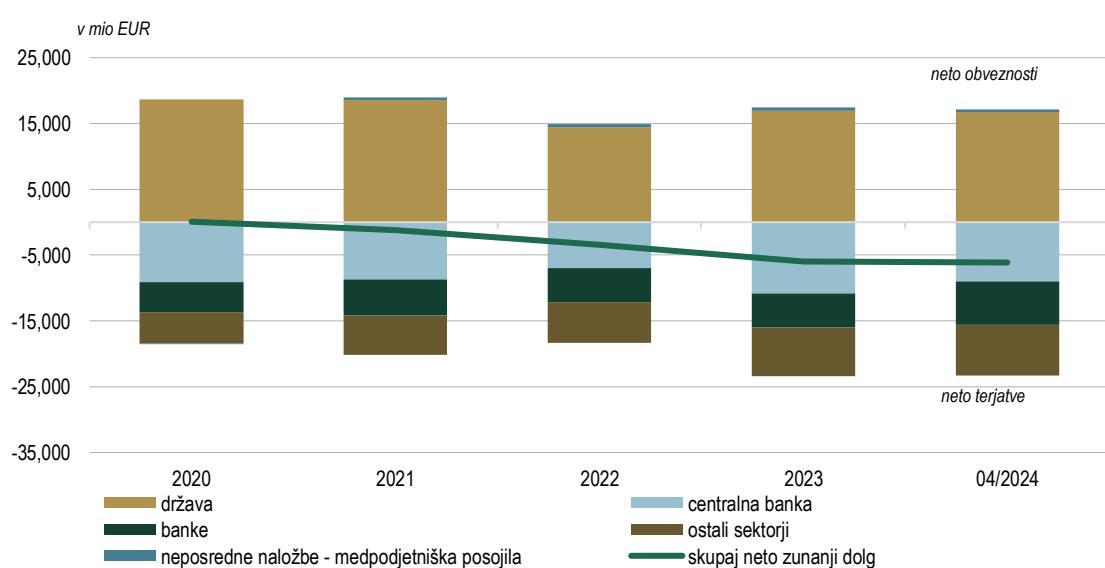
Slika 10: Bruto zunanji dolg

Slika 11:
Struktura bruto zunanjega dolga – 04/2024

Slika 12: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.3 Stanje mednarodnih naložb

Tabela 6: Stanje mednarodnih naložb Slovenije in spremembe kot posledica transakcij plačilne bilance in drugih sprememb konec leta/četrtletja

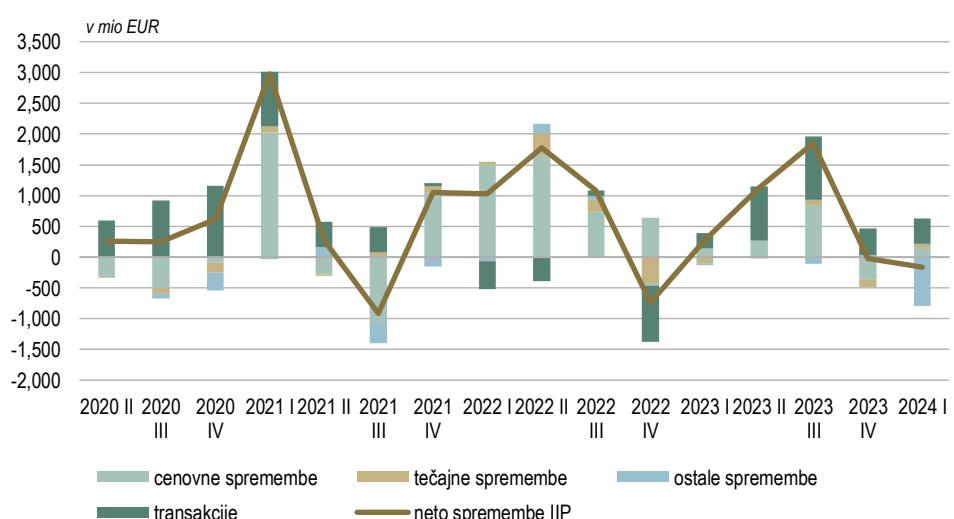
	v mio EUR	2021	2022	2023 III	2023 IV	transakcij e	cenovne sprememb e	tečajne sprememb e	ostale sprememb e	2024 I	
		stanje	stanje	stanje	stanje					stanje	delež v BDP v %
Neto pozicija		-4.017	-870	2.374	2.349	415	156	59	-790	2.189	3,5
od tega; Neposredne naložbe		10.910	11.610	12.486	12.416	44	0	2	-386	12.755	-20,2
od tega; Naložbe v vrednostne papirje		2.440	4.440	3.899	4.227	1.329	99	37	32	5.726	9,1
od tega; Ostale naložbe		4.391	3.974	7.911	7.605	-1.163	0	-6	-319	6.117	9,7
Imetja		69.400	72.800	82.824	83.765	1.988	594	119	-794	85.672	135,8
Neposredne naložbe		12.092	13.057	13.613	13.646	530	0	7	323	14.505	23,0
Lastniški kapital in r.d.		6.825	7.417	7.668	7.694	137	0	0	399	8.230	13,0
Dolžniški instrumenti		5.267	5.639	5.945	5.952	393	0	7	-76	6.275	9,9
Vrednostni papirji		25.168	23.514	25.353	26.777	2.014	540	70	28	29.429	46,6
Lastniški VP		4.572	4.147	4.750	5.094	242	429	52	5	5.821	9,2
Delnice investicijskih skladov		3.735	2.983	3.207	3.272	-76	138	13	61	3.407	5,4
Dolžniški VP		16.861	16.384	17.396	18.412	1.848	-26	4	-37	20.201	32,0
Dolgoročni		16.786	15.775	16.062	17.025	1.983	-39	4	-36	18.937	30,0
Kratkoročni		75	609	1.334	1.387	-135	12	1	-1	1.264	2,0
Finančni derivativi		538	1.344	2.112	2.028	-8	8	0	-717	1.310	2,1
Ostala imetja		29.600	32.748	39.550	39.160	-753	0	17	-430	37.994	60,2
od tega; Gotovina in vloge		16.825	18.771	24.792	24.583	-1.319	0	1	-555	22.710	36,0
od tega; Posojila		3.618	3.983	3.998	4.103	-52	0	2	1	4.055	6,4
od tega; Komercialni krediti		5.910	6.879	7.575	7.302	576	0	10	-46	7.842	12,4
Rezervna imetja		2.002	2.137	2.196	2.155	204	46	26	2	2.433	3,9
Obveznosti		73.418	73.669	80.450	81.417	1.572	438	60	-4	83.482	132,3
Neposredne naložbe		23.002	24.667	26.099	26.061	486	0	4	709	27.260	43,2
Lastniški kapital in r.d.		17.321	18.532	19.455	19.563	138	0	0	691	20.392	32,3
Dolžniški instrumenti		5.682	6.135	6.644	6.498	348	0	4	17	6.868	10,9
Vrednostni papirji		22.728	19.074	21.453	22.550	685	441	32	-4	23.704	37,6
Lastniški VP		2.602	2.079	2.369	2.565	-12	535	0	1	3.088	4,9
Delnice investicijskih skladov		65	51	58	62	2	6	0	0	69	0,1
Dolžniški VP		20.061	16.944	19.026	19.923	695	-100	32	-5	20.547	32,6
Dolgoročni		20.039	16.887	18.969	19.893	702	-104	32	-5	20.519	32,5
Kratkoročni		22	57	57	31	-7	4	0	0	28	0,0
Finančni derivativi		2.479	1.154	1.259	1.251	-9	-3	0	-598	641	1,0
Ostale naložbe		25.208	28.774	31.639	31.555	411	0	23	-111	31.878	50,5
od tega; Gotovina in vloge		7.388	9.062	10.636	10.915	132	0	0	0	11.047	17,5
od tega; Posojila		9.534	10.466	11.771	11.358	86	0	0	123	11.568	18,3
od tega; Komercialni krediti		5.679	6.679	6.602	6.496	197	0	13	-270	6.436	10.20101

Tabela 7: Stanje mednarodnih naložb – geografska razčlenitev izbranih postavk v % glede na celoto, razen če ni drugače označeno

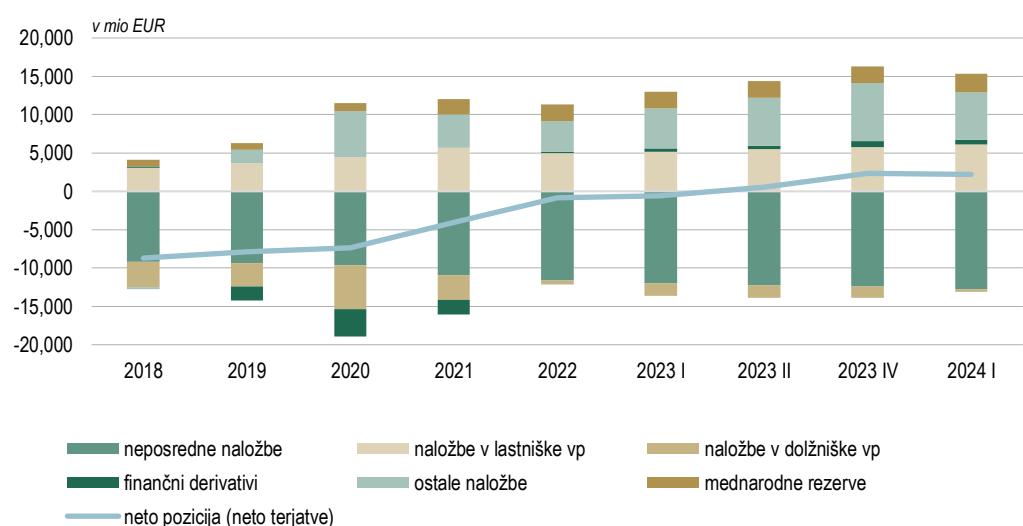
Q1 2024

	Svet	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	EU 27	Avstrija	Belgijska	Hrvaška	Luksemburg	Nemčija	Združene države	Srbija	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	Ostale države (Svet - EU27-ZDA-Srbija-(RU+BY+UA))
	v mio EUR	v %										
Neposredne naložbe												
Imetja	14.505	801	53	5	1	26	0	6	2	15	6	24
Obveznosti	27.260	151	76	20	1	7	11	10	1	2	1	20
Vrednostni papirji												
Imetja	29.429	13	72	4	4	1	6	10	17	0	0	11
Lastniški	9.228	1	46	5	0	1	10	5	39	0	0	16
Dolžniški	20.201	12	84	4	5	1	4	12	6	0	0	9
Obveznosti	23.704	1	84	9	31	3	31	1	5	0	0	11
Lastniški	3.157	1	56	15	0	24	7	1	39	0	0	5
Dolžniški	20.547	0	88	8	36	0	35	0	0	0	0	12
Ostale naložbe												
Imetja	37.994	265	82	7	1	3	1	8	2	2	1	14
Obveznosti	31.878	137	83	8	1	2	1	8	2	1	0	14

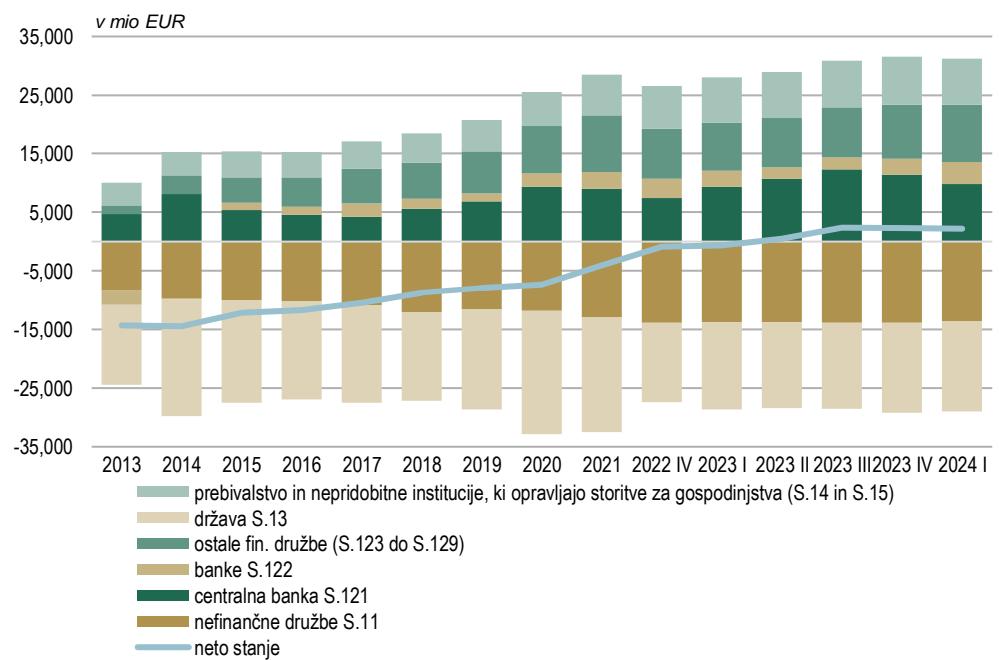
Slika 13: Spremembe neto stanje mednarodnih naložb

Slika 14: Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po instrumentih

Slika 15: Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po sektorjih

Metodologija

5.1 Metodološka pojasnila

Ekonomske odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva ter nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

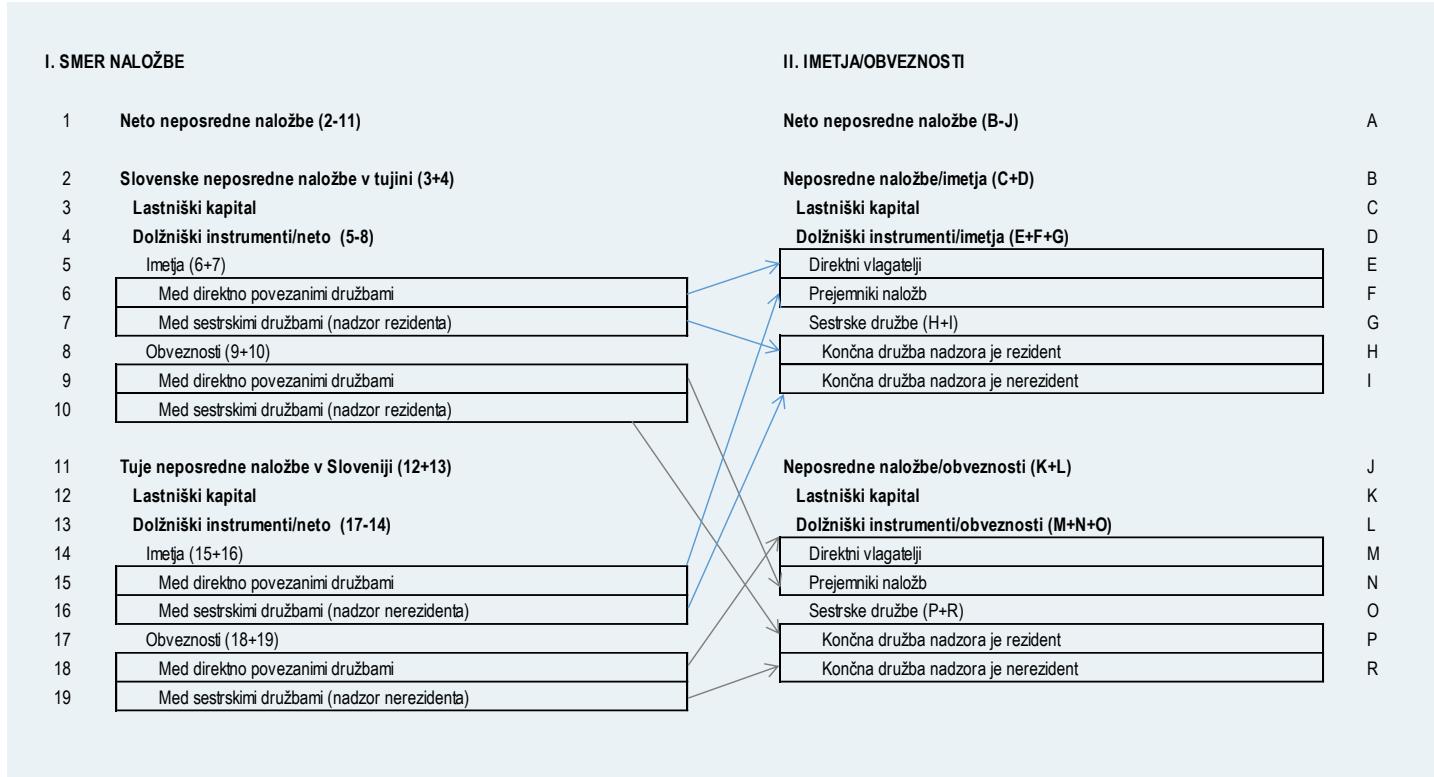
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjtvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov in finančnih derivativov.

5.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** ter **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 9). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 2 na strani 14.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavajo gotovinskih eur transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oz. obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost in terjatve/gotovina in vloge/prebivalstvo/kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 in 2024 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).

